

fritidsverksamheten bör understrykas. Härutöver bör ytterligare medel anslås för studiecirklar, föreläsningar, musik, hobbyverksamhet och föreningsmässig aktivitet. För närvarande uppgår beloppet till undervisning och fritidssysselsättning inte ens till 20 kronor per intagen och år.

Utredningen anser det vara en avgjord brist hos svensk fångvård, att den icke givits tillfälle att i betydligt högre grad än som förekommer utnyttja de stora möjligheter som utan tvivel föreligga att till anstalterna knyta lämpliga personer som fängelsebesökare. I fråga om fängelsebesökarens uppgifter yttrar utredningen. Han skall åtaga sig att regelbundet under någon tid å söndagseftermiddagen, då de intagna vistas i cell, besöka någon viss intagen som anhållit om sådant besök. Styresmannen skall bestämma härom. Fängelsebesökaren bör inte besöka mer än en intagen åt gången. Fängelsebesökarens uppgift bör vara icke att söka direkt påverka den intagne i en eller annan riktning utan främst att fungera som avledare för den intagnes kontakt- och sällskapsbehov. Fängelsebesökaren skall inte heller ha till uppgift att hjälpa den intagne med arbetsanskaffning eller stå honom bi i rättsfrågor eller dylikt. Enligt utredningen bestyrker erfarenheten att sådana uppgifter kunna bli besökaren övermäktiga och vålla olägenheter för vården.

Carl Holmberg.

Meddelelser.

Kriminalistmøde i Schweiz.

Den schweiziske Kriminalistforening, som almindeligvis holder Møde to Gange aarlig, havde til sin Kongres i Dagene 16.—17. Juni 1951 indbudt Repræsentanter for forskellige Lande, deriblandt fra de skandinaviske Kriminalistforeninger. Den svenske Forening lod sig repræsentere ved Professor Bergendal og den danske ved undertegnede. Mødet, som holdtes i Zürich, begyndte med en Omvisning paa det retsmedicinske Institut under Ledelse af Professor F. Schwartz. Der holdtes korte Foredrag om Bestemmelse af Blodalkoholpromille og Blodtyper, ligesom der forevistes en instruktørisk Serie Fotografier af dødfundne Personer, som var omkommet ved Ulykke eller var dræbt, navnlig for at belære den praktiske Politimand om Faldgruber og Fejlmuligheder.

Derefter fulgte et Foredrag af den tyske Professor K. Wagner, Mainz, om Betingelserne for Anvendelse af Sikkerhedsforvaring. Det var navnlig baaret af den Tanke, at denne Foranstaltning skulde anvendes med Henblik paa definitivt at fjerne den uforbederlige Vaneforbryder fra Samfundet. Denne Synsmaade er jo forsaavidt et passeret Stadium i nordisk Ret, hvor man — som det navnlig fremgaar af offentliggjorte Oplysninger om det svenske Interneringsnævns Praxis — er ved at bevæge sig hen imod, at Sikkerhedsforvaring faar Karakteren af en

halvt tidsbestemt Straf, saaledes at den egentlige definitive Indespærring forbeholdes de abnorme og farlige Lovovertrædere. — I umiddelbar Tilslutning hertil kom et højst interessant Foredrag af Politileutenant Bachmann, Zürich, om Skriftundersøgelse ved Falsknerier.

Om Eftermiddagen den 16. Juni fandt den officielle Aabning af Mødet Sted ved Kriminalistselskabets Præsident, Statsadvokat Charles Cornu, Genève. Derefter holdtes to Foredrag. Den tyske Professor Schönke talte om den tyske Straffelovgivning og Strafferetspleje idag. Det drejede sig væsentligst om rent teoretiske Spørgsmaal, Bestemmelsen af Forsætsbegrebet, Stillingen til Pligtkollisioner og Vildfarelse, alt sammen Problemer, der ikke i særlig Grad er brændende i nordisk Ret. Den schweiziske Professor Schwander, Friburg, med to Coreferenter drøftede Færedelikter i schweizisk Ret, navnlig Afgrænsningen af Begreberne konkret og abstrakt Fare. Diskussionen drejede sig fortrinsvis om Indholdet af en Lovbestemmelse, til hvilken vi ikke har nogen modsvarende, som gør Færdselsforseelser strafbare efter den egentlige Straffelov, hvis nogens Liv eller Helbred har været udsat for Fare, og hvorledes denne Bestemmelse nærmere skulde afgrænses. Den var Genstand for nogen Kritik.

Søndag den 17. Juni var viet en bred Debat om Politiets, Statsadvokatens og Undersøgelsesdommerens indbyrdes Stilling til hinanden under Efterforskning, Forundersøgelse og Domsforhandling. Det maa her bemærkes, at den schweiziske Ordning, saavidt man kunde skønne, er den, at Politiets Rolle nærmest svarer til Opdagelsespolitiet hos os paa Efterforskningsstadiet, mens Statsadvokatens nærmest modsvarer Politiaadvokatens. Undersøgelsesdommerne har kun Forundersøgelser, men ikke Domsforhandling og er dermed ikke dømmende, hvilket vel giver Undersøgelsesretterne en noget anden Karakter end vore Retter. Samspillet mellem disse Faktorer belystes ved Foredrag af Politichefen i Kanton Vaud, Malherbe, Statsadvokat Müller, Aarau, og tidligere Minister og Kassationsretsdommer, nu Advokat Zellweger, Zürich. Desuden var der fem forud annoncerede Diskussionsindlæg, tre fra Sagførere og to fra en Politichef og en Undersøgelsesdommer, samt et improviseret Indlæg fra en Zürich-Advokat. Det fremgik af Indlæggene, at de straffeprocessuelle Regler varierer stærkt fra Kanton til Kanton. Forsvarerens Ret til Samkvem med sin Klient er saaledes meget stærkt begrænset i visse Kantoner, saaledes i St. Gallen og Torgau, hvor han ikke maa drøfte Fængslingsgrundlaget med den sigtede de første 14 Dage af Fængslingen. Men i Zürich er Forholdet nylig blevet ændret, saa Tilstanden ligner vor. Flere af Sagførerne rettede meget hæftige Angreb paa de Regler, der bandt Forsvaret. Hermed var Formiddagen gaet, og Mødet sluttede med en Banket.

Sammenfattende kan siges, at den schweiziske Forenings Struktur og Arbejdsmaade afviger noget fra de skandinaviske Foreningers. Møder og Foredrag er i noget højere Grad lagt an paa praktisk Undervisning af Politifolk og delvis Sagførere paa noget lignende Maade som vore Kursus, og ikke saa meget paa Drøftelse af Reformers fremover.

Tidsplanen er meget knap. Flere Foredrag er uden Diskussion, og er der Diskussionsindlæg, kommer de fra i Forvejen anmeldte Coreferenter. Mødedeltagerne er hovedsagelig Folk fra Politi- og Anklagemyndighed og Undersøgelsesdommere samt en Del Forsvarere. Egentlige Dommere er kun faa, og et Indslag af Læger og Fængselsfolk mangler ganske.

Det Initiativ, der er udgaet fra Schweiz, maa man være taknemmelig over. Og der er — trods Forskellighed i Retsregler — ikke Tvivl om, at en Samvirken mellem den schweiziske Forening og de nordiske vil kunne være frugtbringende.

Jørgen Trolle.

Litteratur.

De nordiska kriminalistföreningarnas årsbok 1949—50. Stockholm 1950. XL + 222 sider.

Kriminalistårbogen for 1949—50 bringer forhandlingerne på den norske, svenske, islandske og danske kriminalistforenings årsmøder i oktober-november 1949 og den finske forenings møde i februar 1950.

Det norske forhandlingsemne var *behandlingen af sikringssager og sikringsdømte*. I sin indledning fremsatte statsadvokat L. Dorenfeldt forskellige kritiske bemærkninger om de retspsykiatriske erklæringer i disse sager, navnlig søgte han ved eksempler at belyse en tilbøjelighed hos psykiaterne til at udtale sig om spørgsmål, der ikke vedkommer det lægelige skøn; i sin afsluttende bemærkning talte statsadvokaten ligefrem om »den metafysiske linje i den retsmedisinske kommisjon«. Kritiken blev imødegået fra retsmedicinsk side, navnlig af professor Langfeldt, der i væsentlige ting var enig med indlederen i synet på retspsykiaternes opgave, men gjorde gældende, at kritiken var en uberettiget generalisering ud fra nogle få sager. Den norske diskussion er i det hele et interessant bidrag til belysning af problemerne omkring samarbejdet mellem jurister og retspsykiatere.

På den svenske kriminalistforenings årsmøde drøftede man spørgsmålet om »*enhelligt frihetsstraff*«, — altså om der er grund til at bevare sondringen mellem fængsel og strafarbejde. Den første indleder, professor Ivar Agge, mente, at overvejende grunde talte for at nøjes med en fængselsstraf, inden for hvis rammer den fornødne individualisering kan ske. Han fremhævede, at de to strafarter i 1945 blev nærmet meget til hinanden, og at de heller ikke i deres praktiske anvendelse er adskilt ved klare kriterier. Individualpræventive grunde synes ikke at indicere et behov for to forskellige systemer, og navnet »strafarbejde« kan være unødigt diffamerende. Nogen tvivl volder det spørgsmål, om det ikke generalpræventivt er hensigtsmæssigt at stille to strafarter til dommerens rådighed for at fastholde en grov sortering af lovovertræderne; professor Agge mente dog ikke, at der herfra kunne hentes afgørende grunde til gunst for det bestående system.